

Memo Raad

Aan: De leden van de raad
Van: Het college van B&W
CC: N. Pellenbarg

Datum: 23 januari 2020
Onderwerp: Uitkomsten Bestuurlijk Overleg Groningen 23 januari 2020

Aanleiding

Rijk en regio hebben op 5 juni 2019 afgesproken dat de versterking voor het aardbevingsgebied in Groningen sneller moet en dat inwoners deze versnelling merkbaar moeten terugzien. Over de uitkomsten van dit overleg bent u per memo geïnformeerd op 6 juni 2019.

De afgelopen maanden hebben Rijk, regio en de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) in goed gezamenlijk overleg in het Versnellingsteam intensief met elkaar gewerkt aan maatregelen om de versterking te versnellen. Het resultaat hiervan, het Versnellingspakket, is tijdens het Bestuurlijk Overleg Groningen van 23 januari 2020 vastgesteld. Met het Versnellingspakket zijn de randvoorwaarden uitgewerkt op basis waarvan de versterkingsaanpak versneld kan worden. Met dit memo informeren wij u op hoofdlijnen over de inhoud van het Versnellingspakket en de overige uitkomsten van het overleg.

Nadere toelichting

Het Versnellingspakket omvat een uitwerking van 14 maatregelen. Rijk en regio willen met deze versnellingsmaatregelen het volgende bereiken:

- I) het versnellen van de versterkingsoperatie;
- II) het vergroten van regie van de gemeenten;
- III) het verbeteren van het bewonersperspectief.

De belangrijkste maatregelen die onder het Versnellingsteam zijn ontwikkeld, richten zich op het versnellen van de versterkingsoperatie.

Praktijkaanpak

Met de *Praktijkaanpak* is een alternatief versterkingsproces uitgewerkt waarbij één opdrachtnemer (een aannemer en/of constructeur) de versterkingsmaatregelen bepaalt op basis van kennis en expertise, zonder dat een doorberekening van een pand - zoals dat in het klassieke versterkingsproces wel plaatsvindt - noodzakelijk is. Door vroegtijdige betrokkenheid heeft een inwoner/huiseigenaar meer invloed op de versterking van het gebouw en kunnen eventuele aanvullende wensen - zoals een nieuwe aanbouw - aan het begin van het versterkingsproces worden geïdentificeerd.

Deze aanpak leidt op twee manieren tot versnelling. Ten eerste wordt de versterkingsprocedure versimpeld en verkort, omdat het hele traject wordt aanbesteed bij één partij. De tijdswinst wordt daarbij geschat op 6 maanden. Ten tweede vergroot de

Praktijkaanpak het aantal gebouwen dat op korte termijn beoordeeld kan worden, doordat minder aanspraak wordt gemaakt op de beperkte capaciteit van ingenieursbureaus.

In het eerste kwartaal van 2020 wordt er gestart met de eerste 250 adressen. Wanneer de eerste fase succesvol verloopt en het Adviescollege Veiligheid Groningen (ACVG) de praktijkaanpak valideert, kan de praktijkaanpak verder worden uitgebreid naar 1.000 adressen in 2020. Ook vanuit Het Hogeland zijn we in gesprek welke adressen via deze aanpak kunnen worden opgepakt.

Typologieaanpak en versnellingsmaatregelen klassieke proces

Met de typologieaanpak wordt op basis van gemeenschappelijke kenmerken van gebouwen bepaald of ze aan de norm voldoen. Als een gebouw niet aan de norm voldoet wordt de woning met een standaardmaatregelenpakket versterkt. Maatwerk blijft nodig, maar doordat gebouwen niet meer individueel worden doorgerekend en door het standaardiseren van maatregelen kan snelheid worden gemaakt. Deze werkwijze levert met name versnelling op in het beoordelingsproces. De eerste typologieën zijn bij het Adviescollege Veiligheid Groningen (ACVG) voor validatie voorgelegd. De typen die door de NCG zijn geïdentificeerd, omvatten gezamenlijk circa 50 procent van de werkvoorraad. De typologiebenadering kan tevens worden benut voor de praktijkaanpak. Deze typologieaanpak lijkt ook in Het Hogeland mogelijkheden te bieden om voor bepaalde adressen tot een versnelling in het beoordelingstraject te komen.

Bedrijfsbureau

Als onderdeel van het nog af te sluiten Bouwakkoord wordt de bouwwereld eerder en intensiever bij het versterkingsproces betrokken. In samenwerking met zes grote regionale bouwbedrijven wordt dit jaar onder regie van de NCG een bedrijfsbureau opgericht. Dit is de eerste fase van het Bouwakkoord waarmee de bouwcapaciteit inzichtelijk gemaakt wordt en een constantere stroom aan bouwwerk georganiseerd wordt. Omdat in tweede instantie alle bouwers - waaronder lokale aannemers - kunnen instappen, wordt de markt over de volle breedte optimaal betrokken bij het uitvoeren van de versterkingsoperatie. In afstemming met de gemeenten is een eerste selectie van ruim 900 versterkingsadviezen bij dit bedrijfsbureau belegd die vanaf februari in uitvoering kunnen worden genomen.

Begin februari 2020 tekent de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties samen met de bouwbedrijven de impuls voor het Bouwakkoord. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een lange termijn akkoord met als doel de marktbenadering structureel vorm te geven, de marktcapaciteit in de bouw maximaal te kunnen benutten en overeenstemming te bereiken over de werkwijze en contracteerwijze van de totale versterkingsopgave. Om dit goed te kunnen doen is deze eerste stap nodig.

Reguliere versterkingsproces

Om het reguliere versterkingsproces te versnellen heeft de NCG nieuwe afspraken gemaakt met ingenieursbureaus met heldere prestatieafspraken. Zo wordt er meer verantwoordelijkheid gelegd bij ingenieursbureaus voor het tijdig opleveren van beoordelingen van hoge kwaliteit. Daarnaast wordt het aantal overdrachten tussen partijen zoveel mogelijk geminimaliseerd, en krijgen ingenieursbureaus regie over de herstelwerkzaamheden bij uitgebreide inspecties.

Meer aandacht voor inwoners

De NCG beoogt op 1 maart 2020 het loket voor een opname op verzoek te openen. Hier kunnen inwoners zich melden als zij behoefte hebben aan een opname van de woning. De NCG zal dit verzoek beoordelen. Als na deze eerste beoordeling een opname daartoe aanleiding geeft, kan er direct gestart worden met een verdere beoordeling volgens het reguliere opname- en beoordelingsproces. In het versnellingspakket in de bijlage wordt verder ingegaan op het verbeteren van het bewonersperspectief, onder andere door een voorschot op de waardedaling, de nieuwbouwregeling en de opkoopregeling. Deze laatste regeling is verlengd tot en met 2024 en het budget is verhoogd tot 20 miljoen euro. Dit instrument is bedoeld om langdurig te koop staande woningen in het aardbevingsgebied op te kopen en zo een uitkomst te bieden voor mensen die willen verhuizen, maar hun huis niet verkocht krijgen. In februari start de uitwerking van het overkoepelend versterkingsproces. Hiermee wordt vanuit het perspectief van de inwoner het versterkingsproces, inclusief keuzemogelijkheden, nader uitgewerkt.

Dashboard

Om de voortgang van de versterkingsoperatie voor zowel inwoners als gemeenten goed te kunnen volgen, richt de NCG een zogenaamd dashboard in. Dit dashboard vormt een betrouwbaar overzicht van de opgave en de voortgang van de versterkingsoperatie. Op 1 februari 2020 is het publieke dashboard voor het eerst beschikbaar op de website van de NCG. Daarna volgt een maandelijkse update.

Doordat in het verleden niet alle (voortgangs)gegevens bij één organisatie waren belegd, was er geen sprake van een eenduidig begrippenkader of integraal overzicht. Nu dit inzicht verbeterd is en het begrippenkader eenduidig wordt, is in overleg met de gemeenten gewerkt aan een verdere doorontwikkeling zodat het eenvoudiger is voor de bewoners en raden en Staten om de voortgang te volgen.

Een cijfermatige uitsplitsing per gemeente zit als bijlage bij dit memo. De cijfers die in dit dashboard staan dienen voor onze gemeente nog nader te worden gespecificeerd en geduid.

Eén Uitvoeringsorganisatie

Vanaf 1 januari 2020 zijn alle versterkingswerkzaamheden ondergebracht bij één publieke uitvoeringsorganisatie, de NCG. Daarmee heeft tevens de overdracht van een groot aantal taken van het Centrum Veilig Wonen (CVW) inclusief 140 medewerkers naar de NCG plaatsgevonden. Door de uitvoering in één hand te leggen kan er meer snelheid gemaakt worden en zal de uitvoering eenduidiger worden. De uitfasering van het CVW en de opbouw van de NCG is complex. Dat zal de komende tijd ook nog de nodige aandacht vragen, gelet op de opgave die voorligt.

Vervolg

Door de pilot van het Bouwakkoord en de nieuwe praktijkvariant kan er dit jaar binnen de regio worden gestart met de versterking van ruim 1.100 woningen, naast de opgave die NCG en de aardbevingsgemeenten in de lokale plannen van aanpak voor 2020 opnemen. Hiermee maken we als regio daadwerkelijk een start met de versnelling van de versterkingsoperatie. Het Versnellingspakket biedt verdere randvoorwaarden die direct versnelling op kunnen leveren in het gehele versterkingsproces.

In het laatste kwartaal van 2019 hebben circa 1.000 opnames en 500 beoordelingen plaatsgevonden. Als deze lijn wordt doorgezet dan is de ambitie van 4.000 opnames en beoordelingen per jaar voor de regio haalbaar. Voor 2020 is een groot deel hiervan inmiddels door de NCG uitgezet in opdrachten naar de markt.

Elke individuele gemeente geeft als opdrachtgever richting aan de uitvoering van de versterkingsoperatie. De concrete vertaling van de maatregelen in het Versnellingspakket zal plaatsvinden in ons lokale plan van aanpak voor 2020. Deze zal voor besluitvorming aan u worden voorgelegd eind maart/begin april.

Vooropstaat dat wij als gemeente bepalen wat voor ons - met in achtneming van de belangen van onze inwoners - een haalbaar en wenselijk aantal adressen is dat per jaar in uitvoering gebracht kan worden.

Alles overziend komen we tot de conclusie dat we als regio voortgang boeken, maar dat het tempo waarin dit gebeurt nog niet is zoals wij dit als gezamenlijke overheden graag willen. Het Bestuurlijk Versterkingsoverleg Groningen heeft aangegeven dat de regio met dit pakket een start kan maken met het versnellen van de versterkingsopgave. We moeten echter de komende tijd nauwgezet de voortgang en werkbaarheid van de maatregelen blijven monitoren. Het eerder genoemde Versnellingsteam zal hier in de komende tijd een nadrukkelijke rol in blijven houden.

Tijdens de bijeenkomst op 5 februari zullen we u bijpraten over de ontwikkelingen in het aardbevingsdossier in brede zin (schade, versterken, Nationaal Programma Groningen, gaswinning etc.). Uiteraard gaan we dan ook nader met u in gesprek over de versterkingsopgave in onze gemeente. We zullen aan de hand van kaarten inzicht geven in de omvang van de opgave van de versterking in onze gemeente en informeren u over de stand van zaken van de uitvoering van ons Lokaal Plan van Aanpak Versterking van 2019. Tevens geven we een nadere duiding aan de aantallen zoals deze ook in dit memo zijn genoemd en de panden die voor een mogelijk versnelde aanpak in aanmerking kunnen komen. Een vertegenwoordiger van het Versnellingsteam is aanwezig om een nadere toelichting te geven op het genoemde pakket van versnellingsmaatregelen.

Afsluitend

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders

H.J. Bolding, voorzitter

P. van Vilsteren, secretaris

Bijlage 1: Versnellingspakket

Bijlage 2: Dashboard versterking